No. 127. DINGSDAG 23 OCTOBER. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt ter algemeene kennis, op dat een ieder zich voor schade zal kunnen hoeden, dat, volgens ingekomen berigt, de **BESMETTELIJKE POKZIEKTE** is ontstaan bij een Drentsch schaap van *Willem Oosting Meertens*, landbouwer, wonende te Gieten.

Assen den 20 October 1860

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

23 October.

De Keizer van Oostenrijk, het oogenblik ziende naderen, waarop de revolutie zich gereed maakt tot een bezoek in Venetie en waarop zij het hoofd in Hongarije zou opsteken, begreep eindelijk, dat hij iets meer doen moest, dan hij tot nu toe gedaan had en de reorganisatie van het Regerings-systeem is — verschenen.

Dit is nu in Oostenrijk het groote nieuws van den dag en zooals sommigen voorspellen, de inleiding van eene oorlogsverklaring aan Sardinie.

Keizer *Frans Jozeff* wil eerst zijn volk tevreden maken en daarna aanvoeren tegen den vijand.

Welligt zien die lieden de zaken te donker in, maar zij wijzen, om eenigen schijn van gegrondheid aan hunne profetie te geven, op de zending van Baron *von Hubner* naar Parijs, in last hebbende den Keizer op die oorlogsverklaring voor te bereiden.

Men voegt er zelfs bij, dat Keizer *Napoleon* dit nieuws hoorde en geen woord antwoordde, 't welk Baron *von Hubner* zeer onplezierig vond. *Napoleon* zal misschien spreken met het kanon, als de reactionnairelusten van het Habsburgsche Huis te hevig worden, dat is: als het de vlag in Italie weer wil verheffen met de spreuk: „*mon bon plaisir!*" — in alles *mijn* wil.

Drie Oostenrijksche Ministers hebben hun ontslag gevraagd.

Gaf de Keizer, naar hunne meening, te veel of te weinig?

En vroegen zij hun ontslag vrijwillig of werden zij daartoe gedwongen?

Oostenrijk krijgt, volgens de nieuwe reorganisatie, een Rijksraad van 100 leden en Landdagen in de verschillende gewesten.

Voor Hongarije wordt eene hofkanselarij ingevoerd — aan Zevenbergen wordt die beloofd.

Een Hongaarsch hofkanselarij-raad is lid van het Ministerie.

Alle klassen van inwoners zullen op de Landdagen worden vertegenwoordigd — de Hongaarsche taal is in Hongarije de ambtelijke, de hoogeschool te Pesth wordt weder geopend, heerendiensten afgeschaft, enz. enz.

Inderdaad, groote en goede wijzigingen, maar groot en goed genoeg?

Wij kunnen daarover nog geen oordeel uitspreken en zullen nadere berigten inwachten, ook omdat de telegraaf niets meldde omtrent de godsdienst en het onderwijs.

Hoe 't zij — Keizer *Frans Jozeff* zag, in zijne verbeelding, *Garribaldi*, de politieke onderwijzer, voor hem staan, met zijn Goliath's zwaard in de hand en hij begreep dat zijn tijd was gekomen, om met de *daad* te toonen, dat hij een oplettend en nadenkend discipel *kon* zijn.

De jeugdige maar trotsche Monarch boog het hoofd.

In allen gevalle, als Oostenrijk het zwaard trekt en dat ook gebruikt, zal het eerst de zedelijke ondersteuning van Rusland en Pruissen vragen, natuurlijk in de hoop op materiële hulp als 't knijpt.

Garribaldi zal hoogstwaarschijnlijk, in weerwil van die *zedelijke* hulp, toeslaan, en als dan Rusland en Pruissen eens geen lust hadden, om iets meer te doen, dan te zuchten over de beweging in de wereld?

Volgens de jongste tijdingen, zal Oostenrijk *dan* vechten, als zijn gebied, ook het *Venetiaansche*, worden aangevallen.

Toch zijn er, die blijven voorspellen: weldra trekken de witrokken weder in 't veld.

De Keizer van Rusland, de Prins-Regent van Pruissen, de Keizer van Oostenrijk met vele staatslieden en hooggeplaatste nieuwsgierigen, zijn thans te Warschau en aldaar door het volk, op de dood oude manier, met veel geschreeuw begroet.

De logementhouders, slagers en bakkers, enz. enz., zijn zeer ingenomen met dat congres.

De dagbladen weten precies hoe de Vorsten waren gekleed, hoe ze reden, wat zij bezochten, enz., maar wat ze onder 6 of 4 oogen spraken, dat weten zij niet.

Er is op dit oogenblik weinig nieuws en die 't minst van allen zegt, is *Napoleon* III, Keizer van Frankrijk.

Hij spitst het oor naar 't geen gesproken zal worden te Warschau en berekent de gevolgen van de terugroeping van den Russischen gezant te Turyn en van het aanbieden eener paspoort aan den Sardinischen gezant te St. Petersburg.

Hij luistert naar Pruissen's meening, fixeert Engeland's houding en wacht tot dat de Sicilianen, op de vraag: „wilt gij tot het éénig en onverdeeld Italie, onder den scepter van Koning *Victor Emmanuel* behooren?" antwoord hebben gegeven.

Ook de Sardinische Monarch maakt halt, om dat antwoord te vernemen en dan voor- of achterwaarts te trekken.

Als tegenhanger van den Pieterspenning, zal men onder den naam van *Victor Emmanuels*-penning eene inschrijving openen, om den Koning van Sardinie een eeredegen of iets dergelijks aan te bieden.

Cavour heeft in den Sardinischen Senaat weder eene hoogst belangrijke redevoering gehouden en daarin de handelingen van het Sardinische gouvernement breedvoerig toegelicht en verduidelijkt.

Na over de hertogdommen en Napels te hebben gesproken, zeide hij ten slotte:

„Wat den Kerkelijken Staat betreft, kon aldaar de bestaande orde van zaken stand houden, terwijl ten Noorden de volksvrijheid, ten Zuiden de revolutie heerschte? Het lot van 's Pausen wereldlijke magt in de Marken was beslist, zoodra Zuid-Italie de vrijheid verworven had. Wij hebben gemeend wèl te handelen met de smet uit te wisschen welke een met hulp van buitenlandsche huurlingen geregeerd land in het midden van Italie voor de Italiaansche natie was. Onze handelingen mogen niet zeer regelmatig geweest zijn, zij waren billijk. En nooit is een oorlog met meer edelmoedigheid gevoerd, dan onzen krijgstogt in den Kerkelijken Staat kenmerkte.

„Doch ons gouvernement kon niet altijd de opgewondenheid der bevolking in toom houden. En wanneer gij weet, dat priesters de begrafenis weigerden aan onze voor het vaderland gesneuvelde soldaten, zult gij dan de veldheeren, die wat doortastend te werk gingen, deswege kunnen berispen?

„Hebben wij buitengewone middelen gebezigd, wij hebben het gedaan voor het beginsel van nationaliteit, hetwelk een beginsel van conservative strekking, een beginsel van verstandig behoud is.

„Italie zal eindelijk in den kring der natien worden opgenomen. Het monarchale beginsel zal uit dit tijdsgewricht zegevierend en met nieuwe kracht te voorschijn treden en wij kunnen niet gelooven dat onze handelingen bij de verlichte gouvernementen van Europa geenen bijval vinden. Andere mogendheden handelen even als wij; en Pruissen houdt niet op, eene conservative mogendheid te zijn, terwijl het zich aan het hoofd der Duitsche beweging stelt.

„Wij hopen dat de publieke opinie van Europa zich voor ons zal verklaren en dan zal de oplossing der nog aanhangige vraagstukken gemakkelijk worden.

„Wat Rome aangaat, heeft een van de sprekers eene onvoorzigtigheid gezien in de door mij uitgedrukte hoop dat Rome de hoofdstad van Italie zou worden. Ik erken de moeijelijkheid van dit vraagstuk, en ik zou aan deszelfs oplossing wanhopen, zoo ik niet eene verandering in de denkwijze van het hof van Rome hoopte. Maar ik geloof dat Rome tot andere denkbeelden zal komen, wanneer het de volksvrijheid eerlijk in werking gebragt ziet.

„De gewetensvrijheid is een nieuw beginsel; het werd vroeger zelfs door de Protestanten niet ingeroepen. Het beginsel der scheiding van het wereldlijke en het geestelijke gezag is ook nieuw. Men kan dus uit het verledene niet afleiden, wat er in het vervolg gebeuren zal. Ik vlei mij met de hoop dat het laatstgemelde beginsel de hoofden van het Catholicismus met de hedendaagsche burgermaatschappij zal verzoenen en gelijktijdige aanwezigheid te Rome van het hoofd der godsdienst en van den Koning van Italie gemakkelijk zal maken. Misschien is deze hoop eene hersenschim. De moeijelijkheden der zaak zijn mij bekend; maar de tijd kan alles tot schikking brengen."

Garibaldi heeft een memorandum openbaar gemaakt, waarin hij beweert dat een onderling bondgenootschap van Frankrijk, Engeland, Italie, Spanje, Portugal en Rusland het eenige middel is om het uitbreken van eenen oorlog in het vervolg onmogelijk te maken.

Uit Napels schrijft men, dat in den strijd een stilstand gekomen is; men zendt elkaar nog wel nu en dan bij Capua eenige kogels toe, maar de Garribaldisten trekken de Volturno niet weer over en de royalisten hebben vooreerst aan hun lesje van den 1sten genoeg; dagelijks worden spionnen van hen gevangen genomen, den 7den onder anderen nog twee, die hunne zakken vol goud hadden, zoodat het schijnt, dat Koning *Frans* zijne soldaten goed betaalt; men zegt, dat gij hun 50-stuivers per dag geeft.

Er is te Napels eene inschrijving geopend tot oprigting van een monument voor *Garribaldi*.

Den 14 dezer is de *Independente*, het blad van *Dumas*, te Napels verschenen. Het programma laat zich aldus resumeren: het ééne Italie met Rome en Venetie, onder *Victor Emmanuel* en *Garribaldi*.

Den 12 dezer zag men allerwege in Napels cocardes, waarop met groote letters *Si* (ja) waarmede men te kennen wilde geven, dat men voor de aanhechting zoude stemmen.

Uit Napels wordt van den 11 gemeld, dat in het Nieuw kasteel ontdekt was, dat gedurig allerlei ammunitie naar Gaëta werd gezonden. Een commissaris van het arsenaal, die er zich tegen wilde verzetten, was zoo duchtig afgeranseld, dat hij er nog ziek van is. Ook heeft men ontdekt dat eene Napelsche stoomboot geregeld tusschen de hoofdstad en Gaëta voer, om den ex koning alles te berigten wat hem belang kan inboezemen. Voorts heeft men ook bevonden dat *Frans II.* eene instructie aan de beambten van het Ministerie van Financien had gezonden. Ook had hij aan zijne vrienden te Napels verzocht, hem drie schepenen te zenden; dit gebeurde en hij gaf deze zijne instruktien, waarop ze naar Napels zijn teruggekeerd, alwaar zij zoo niet openlijk, dan toch bedektelijk voor hem werken.

Na de inneming van Ancona heeft Koning *Victor Emmanuel* Loreto en het aldaar gevestigde heiligdom bezocht. In Turynsche dagbladen leest men de volgende bijzonderheden dienaangaande. Den 10den kwam de Koning te Loreto, vergezeld door eene talrijke volksmenigte, welke hem te gemoet gegaan was. Zijne Majesteit bezocht er eerst het Heilig Huisje, hetwelk naar de overlevering in Palaestina aan den Heiland en zijne ouders tot woning heeft gediend. Op den drempel van het heiligdom werd hij door de geheele geestelijkheid in plegtgewaad opgewacht. De kerk was verlicht en met groote staatsie versierd. Bij zijn vertrek liet de Koning een geschenk van vijftig duizend francs achter, om tot het herstellen van het kerkgebouw te worden gebezigd. Daarop begaf hij zich naar een gebouw hetwelk laatstelijk door de Jezuiten was bewoond geweest, nu maar als hospitaal voor gewonde soldaten diende. Hij sprak er aan ieder van de lijders een vriendelijk woord toe, en liet bij het afscheid weder blijken van zijne mildheid achter.

De Oostenrijksche Regering heeft op officieuse wijze het volgende bekend gemaakt:

„Hetgeen Oostenrijk behoeft, is eene korte, bondige en openlijke verklaring, dat een aanval op zijne grenzen als eene aanranding der openbare veiligheid van Europa beschouwd zal worden, om het even of zij met of zonder hulp van Frankrijk, door Piemont alleen of door deszelfs vrijcorpsen ondernomen wordt — dat Oostenrijk, hetwelk aanvankelijk zonder vreemde hulp wel in staat is, den vijand af te slaan, in het vervolgen van denzelve door geene bepaling van het tractaat van Villafranca kan belemmerd worden, maar dat veel eer, van het oogenblik af, waarop Piemont den oorlog tegen Oostenrijk begint, het tractaat van Zürich verscheurd is en de geheele verantwoordelijkheid op Piemont alleen nederkomt. Indien zulk eene verklaring het resultaat der bijeenkomst te Warschau mogt zijn, dan bestaat er uitzigt dat de oorlog voor geruimen tijd uitgesteld wordt, en dat Piemont, lettende op het vaste besluit van Europa, zijne plannen tot aanranding der Italiaansche gedeelten van den Oostenrijkschen staat laat varen. Maar komt zulk eene verklaring te Warschau niet tot stand, dan zullen waarschijnlijk slechts weinige weken verloopen, alvorens het geschut weder buldert en de slagvelden weder van het bloed van duizenden en duizenden rooken!"

Omstreeks drie maanden geleden hebben de hoofden der clericale partij in Frankrijk, in eene zamenkomst in het zuidelijke gedeelte des rijks, zich beraden over de houding, tegenover de regering aan te nemen, wat betreft de Romeinsche aangelegenheden en hunne beginselen in een manifest uiteengezet, welk document dezer dagen, door tusschenkomst van den heer *de Falloux*, in het clericale orgaan *le Correspodant* ter algemeene bekendheid is gebragt.

In dat stuk wordt Frankrijk verantwoordelijk gesteld voor de beroeringen, waarvan Italie thans het tooneel is, vermits die Mogendheid noch haar zedelijk gezag, noch haar militair overwigt heeft aangewend tot het herstel van eene ernstige, regelmatige en duurzame orde van zaken. Volgens de geestelijke hoofdleiders is het niet aan te nemen, dat Sardinie, hetwelk alles verschuldigd was aan de welwillendheid en de wapenen van Frankrijk, de aanmatiging zoo ver zou hebben gedreven, hetzij om de Fransche staatkunde te trotseren, hetzij om Frankrijk zijne eigene staatkunde op te dringen. Bij de wending, welke de zaken nu genomen hebben, moet men aannemen, dat het hoofd van Frankrijk verantwoordelijk is in Italie, niet alleen voor hetgeen op zijnen last is geschied, maar ook voor hetgeen

hij heeft laten gebeuren. Dat hoofd zou alzoo hebben miskend het belang van den H. Stoel, het belang van Italie, het belang van Frankrijk, het belang van geheel Europa. Volgens sommigen is dit manifest een bewijs van eene geheele en onherstelbare vredebreuk tusschen de clericale partij en keizer *Napoleon*.

De Keizer van Frankrijk heeft de uitgave van het dagblad van Lyon doen staken, omdat het, in ultramontaanschen geest, de Regering steeds in een ongunstig, ja hatelijk daglicht stelde

Dat is eene harde maatregel, die alweder getuigt dat de Keizer nog altijd de leer huldigt: „de kerk moet de dienaresse zijn van den Staat!" Zooals onze lezers weten, is de leus van de ultramontaansche partij: „de scepter *onder* het kruis!"

Men verzekert, dat, zoodra alle Ministers te Madrid terug zullen zijn, het besluit zal genomen worden, den Spaanschen gezant uit Turijn terug te roepen.

De ultramontaansche bladen in Spanje noemen *Victor Emmanuel*, *Napoleon* en *Garribaldi*: *una trinidad nefanda*, eene verfoeijelijke, schandelijke, afschuwelijke drie eenheid.

Nopens den moordaanslag op het leven van Spanje's Koningin, wordt nu uit Madrid geschreven, dat de zaak eigenlijk niets te beduiden had.

Iemand had een zakpistooltje en wilde dat afschieten De kogel rolde er echter uit, voor het pistoolvuur gaf!

In het Badensche regeringsblad van den 16den dezer zijn de onlangs vastgestelde vijf wetten betrekkelijk de kerkelijke aangelegenheden afgekondigd. Tevens behelsde hetzelve het volgende besluit des Groothertogs van den 9den dezer:

„Wij *Frederik*, enz. Na de bekrachtiging en afkondiging der wet van heden omtrent de regtsverhouding der kerken en kerkelijke genootschappen in den Staat, vinden wij ons genoopt tot de bekendmaking dat aan de met den Pauselijken Stoel tot regeling van de aangelegenheden der catholijke kerk in het Groothertogdom op den 28sten Junij des vorigen jaars gesloten, en bij verordening van 5 December ll. ter algemeene kennis gebragte overeenkomst geene regtskracht toegekend kan worden, en dat de eerstvermelde wet in de plaats van die overeenkomst treedt.

„Gegeven" enz.

De Sultan van Turkije heeft den post op het budget voor zijne huishouding tot tweehonderd millioen verminderd.

Dat *klinkt*, maar hoe hoog is dat budget?

En wat beteekent zulk een besluit?

Eén bed-sermoen van de Sultane favorite is voldoende, om het met 400 millioen te verhoogen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Men schrijft uit Zwolle aan de *Utr. Ct.* Wat betreft de centraal-spoorweg-maatschappij, kan ik u mededeelen, dat nog in den loop dezer week een aanvang zal gemaakt worden met het definitief uitbakenen van het tracé diens spoorwegs, en wel zal men een aanvang nemen van Zwolle uit. Men koestert de hoop met primo November de afteekening van de rigting van dien spoorweg in de verschillende gemeenten ter inzage neder te leggen, om met Januarij aanstaande een aanvang met de werkzaamheden te kunnen maken.

— Bij vonnis van 17 Oct. heeft de arrondissements-regtbank te Almelo begrepen, dat het jagtregt, afgescheiden van den eigendom van den grond en alzoo op eens anders gronden, niet vatbaar is voor bezit en mitsdien den heer graaf *van Rechteren* niet ontvankelijk verklaard in eene vordering tot handhaving in het bezit van het jagtregt op eenige gronden onder Ambt Almelo en Vriezenveen, tegen twee ingezetenen der stad, die gejaagd hadden op gronden, waarop genoemde heer het regt van jagt beweerde te bezitten.

— Den 19den dezer, 's avonds omstreeks 7 uur, werd bij den banketbakker W. C. Droes te Zwolle, door de ruiten der beide winkelramen geschoten en drong een der schoten door tot in de glazen der achter in den winkel aanwezige porte-brisée. Uit het gevonden projectiel, ter grootte van eene erwt, vermoedt men, dat ze zijn geschied door een zoogenaamd kamerpistool, hetwelk, zoo als bekend is, zonder buskruid wordt geladen, en alzoo geen andere knal veroorzaakt, dan die van het percussiedopje. Later in den avond zijn bij andere ingezetenen te Zwolle, wier woningen van de achterzijde aan den Sassenpoortwal uitkomen, op de zelfde wijze eenige glasruiten verbrijzeld.

— H. G., landbouwer te Staphorst, op de openbare straat te Staphorst gezongen hebbende, zonder vergunning van den Burgemeester, is veroordeeld in eene geldboete van f 3 of gevangenisstraf van eenen dag.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen. Nadat jaren lang over het beste middel getwist was om het Parlementsgebouw tegen den nadeeligen invloed van den Londenschen dampkring te beboeden, heeft de tot dat doel benoemde commissie thans besloten dat werk aan een uitgeweken Hongaar, met name *Szerelmeij*, op te dragen, die nu het geheele gebouw met eene door hem uitgevonden stof bestrijken zal, die niet slechts den poreusen steen tegen alle inwatering beschut, maar zoo dun wordt aangebragt dat de oorspronkelijke kleur der bouwstof niet verandert en de ornamenten der gebouwen steenen niets van hunne oorspronkelijke schoonheid en naauwkeurigheid van omtrekken verliezen, waarbij nog het voordeel komt dat het materieel zeer goedkoop en gemakkelijk te herstellen is.

— Het Londensche dagblad *the Record* berigt, dat de hertog van Northumberland 30,000 pst. of f 360,000 geschonken heeft om zes kerken te bouwen aan den mond van de rivier de Tyne, onder eene bevolking van 30,000 zielen, meestal uit zeelieden bestaande, en wier plaatsen tot godsdienstoefening zeer onvoldoende waren. Onlangs had de hertog op zijne kosten in dezelfde streek een logement voor zeelieden laten bouwen, dat hem f 48,000 gekost had. Daar hij zelf zeeman geweest is houdt hij zich op eene bijzonder zorgvuldige wijze bezig met de stoffelijke en geestelijke belangen van de zeevarende bevolking van dit gedeelte van Engeland.

In het jaar 1690 telde men in Engeland en Ierland 70,000 Kwakers. Tegenwoordig, nu de bevolking sedert dien tijd driemaal grooter is geworden, telt men er hoogstens 26,000. Gedurende de 50 laatste jaren is het cijfer der sterfgevallen onder de Kwakers in Groot-Brittannie 24,000 meer geweest dan dat der geboorten.

DUITSCHLAND.

Uit Hannover meldt men, dat die hoofdstad voortdurend zoo snel in bevolking toeneemt, dat van 1 Oct 1859 tot 1 Oct. 1860 202 nieuwe huizen opgerigt en 74, waaraan reeds begonnen was, voltooid zijn.

— Een onlangs uit Keurhessen gedeserteerd artillerist, een slagterszoon, met name *Eindernagel*, is buitengemeen snel in de dienst van *Garribaldi* geavanceerd, waarin hij volgens een brief aan zijne ouders, reeds den rang van kapitein bezit. Vandaar dan ook, dat de desertie onder de Duitsche soldaten toeneemt, om zich heimelijk naar Italie te begeven

Berlijn, De studenten hebben den prins-regent eene serenade bij fakkellicht gebragt. De Prins zeide tot eene deputatie, die uit hun midden tot hem gezonden werd, o. a. dat hij hoopte, dat de studenten, even als zij voor 47 jaren zijn vader gevolgd waren, ook hem, als dat noodig was, in den strijd zouden volgen. Op het balkon gekomen, zeide hij, het Pruissisch vaandel aanvattende: „dat is de vaan waaronder wij strijden," en alvorens zich weder in zijne vertrekken te begeven: „Ik hoop, als het vaderland ons oproept, de studenten onder de zwart-witte banier geschaard te zien."

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VANHEDEN

Napels. De stemming over de vraag: „wilt gij behooren tot Sardinie en kiest gij *Victor Emmanuel* tot uw erfelijken Koning?" is begonnen.

Op den eersten dag waren 90000 stemmen uitgebragt De meesten daarvan antwoordden: *ja.*

Ook *Pallavicino, Garribaldi's* stedehouder, stemde voor de aanhechting.

De stemming werd voortgezet.

Warschau, 22 Oct. Heden had hier, ter eere van de Souvereinen, eene groote revue plaats over de troepen. De stad heeft een feestelijk aanzien.

Amsterdam. Maandag, 22 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 62 13/16 percent. dito 4 pCt. 97⅞ per cent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1816 5 pCt. 101½ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 68¼.

Granen en Zaden

Tarwe onveranderd, 130 pd. oude bonte Hoolsche f 455. Rogge prijshoudend: 117 pd. Petersburger f 195 Gerst Haver en Boekweit zonder handel. Koolzaad flaauw, op 9 vat op Oct. 71 £, op Nov. 71½ £, op April 74½ £ Raapolie op zes weken f 43.

ASSEN, 23 Oct.

Z. M. heeft benoemd tot Notaris ter standplaats Wildervank, arrondissement Winschoten, A. *Kayser*, candidaat notaris te Groningen.

— Bij de behandeling van de begrooting der gestichten van Weldadigheid voor het loopend jaar, is in de Tweede Kamer ter sprake gebragt het denkbeeld eener zamensmelting van de inrigtingen te Ommerschans en te Veenhuizen, en is door de Regering medegedeeld, dat het haar ernstig streven was, zoo spoedig mogelijk te komen tot de beslissing der vraag, of die zamensmelting al dan niet behoort plaats te vinden. Dit punt komt ook den Minister voor van het hoogste gewigt te zijn. Hij heeft er reeds voorloopig de vereischte aandacht aan geschonken, doch de velerlei werkzaamheden en beslommeringen, waarmede hij seder, zijne optreding als hoofd van het partement van Binnenlandsche Zaken werd overlade, hebben het hem voor alsnog onmogelijk gemaakt, de bedoelde vraag tot eene eindbeslissing te brengen Intusschen blijft zijne aandacht er bij voortduring op gevestigd.

— Zie hier eene nadere opgave van de Zuidlaarder markt: Er waren aangebragt 818 paarden van f 30—" tot f 425—", 60 veulens van f 61—" tot f 130—", 1033 koeijen van f 60—" tot f 180—". De handel in rundvee was redelijk. Vette koeijen werden verkocht van 32 à 26 cts het halve Nederl. pond.

— Op de jaarmarkt te Vries, gehouden op 19 jl., waren aangebragt: ongeveer 450 runderen van f 50—" tot f 120—", 442 oude en jonge varkens van f 14—" tot f 40—" en 44 geiten van f 7—" tot f 11—". Ter voorkoming van verdere verspreiding der pokziekte, waren er geene schapen op de markt toegelaten.

† **Staphorst**, 20 Oct. Met genoegen kunnen wij melden, dat het zanggezelschap te Rouveen in 't midden der week, bij de potvertering, eene vrolijke avond heeft gemaakt ten huize van zijnen zangmeester *H. J. Welsclaar* aldaar. Het gezelschap toonde hierbij door daden, dat het de verdiensten van genoemden directeur en zijnen assistent *W. Courtz* op prijs stelt, door eerstgenoemden een zilveren tabaksdoos cadeau te maken en laatstgemelden een gouden sigarenpijpje. Men was tot middernacht hoogst genoegelijk bijeen, onder zang en aangenaam gekout. Eere de jongelingschap te Rouveen, die zoo getuigenis geeft harer goede gezindheid. Bij den overvloedigen ledigen tijd in de lange winteravonden, bloeijen daar lang èn zanggezelschap èn avondscholen. Mogt men spoedig een dergelijk verslag kunnen uitbrengen van de kunstoefeningen der jongelingschap van de zustergemeente.

Wegens de opheffing der school, treedt de onderwijzer *L Courtz* te Hamingen, met 1861 in het genot van zijn jaargeld.

† **Gorredijk**, 15 Oct. Heden had alhier het volgende plaats. Drie heeren, leden van den Raad, alhier woonachtig, waren naar Beetsterzwaag geweest ter raadsvergadering en hadden op de terugreis in één wagen plaats genomen. Toen zij omstreeks tot op een kwartier uurs deze plaats waren genaderd, vloog een hond onverwacht bij het paard op, waardoor hetzelve zoo verschrikt werd, dat het met wagen en passagiers in de sloot geraakte, met dat gevolg, dat de drie heeren blootshoofds en doornat hunnen intogt in dit vlek moesten maken. Naar men verneemt, zijn zij er nog zonder blessuren afgekomen. Deze hond moet toebehooren aan den tolgaarder *Folkers*, die op dat moment op den weg werkzaam was en den hond bij zich had. Al weer een bewijs, hoe gevaarlijk het is, booze honden op den publieken rijweg los te laten loopen. Vreemd is het, dat hierop geen beter toezigt is, vooral wat de zoogenaamde hondekarren betreft, waarvoor de meeste paarden verschrikkelijk bang zijn. — Nu deze heeren leden van den Raad deze waterproef hebben moeten ondergaan, heeft men redenen om te hopen, dat er eene verordening op de honden zal komen.

† **Frederiksoord**, 18 Oct. Jongstleden Maandag had alhier het navolgende ongeluk plaats. De huisvrouw van den kolonist *Zweije* zich naar het naburig Steenwijk begevende, vertrouwde de zorg over hare kinderen toe aan hare oudste dochter, dewijl de man zich met den veldarbeid onledig hield. Laatstgenoemde te huis komende, miste al aanstonds zijn jongste kindje, anderhalf jaar oud, en er zijne dochter naar vragende, gaf deze ten antwoord, hetzelve kort te voren bij de vaart te hebben gezien. Onmiddelijk begaf zich daarop de vader naar de vermoede plaats, waar hij helaas het lijkje van den drenkeling moest vinden. Al weder eene hoogst droevige, doch waarschuwende les voor ouders, om toch de zorg hunner lievelingen niet aan aankomende zorgelooze meisjes toe te vertrouwen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Het prov. kerkbestuur van Groningen heeft, na afgelegd examen, tot de evangeliebediening toegelaten de candidaten *A. P. A. Boerma* en *R. Cremer*.

Beroepen bij de Chr. Afgescheiden gemeente te Genemuiden, ds. W. *Coelingh*, pred. te Twello.

Bedankt voor het beroep naar Stadskanaal door ds. *L. Meijering*, pred. te Winschoten.

† **Wolvega**, 20 Oct. Gisteren vierden de onderwijzers der gemeente Weststellingwerf feest ten huize van den logementhouder *Meijer* alhier, de plaats van de gewone maandelijksche bijeenkomsten. De heer *J. A. Westra*, hoofdonderwijzer te Oudetrijne, vierde zijn 50jarig jubilé in den kring zijner ambtgenooten, terwijl de vergadering het genoegen had in hun midden te zien, haar hooggeachten schoolopziener Jhr. Mr. *F. H v. Beyma thoe Kingma* en den WelEd. Heer *J C. Metzlar*, secretaris der pl. schoolcommissie.

Met groot genoegen zagen ook de onderwijzers onder de gasten de oud-onderwijzer *Meijer* van Benedenknijpe, oom van den jubilaris, die reeds in 1855 dergelijk feest vierde en nu sedert eenige maanden de zoo waardig verdiende rust geniet. Slechts een paar onderwijzers waren door huisselijke omstandigheden verhinderd, dit feest bij te wonen.

Om één uur waren allen in de fraai versierde zaal, tot feestvreugde uitnoodigende, aanwezig. Bedroevend was het, dat eene vrij erge ongesteldheid van den jubelaris de feestvreugde zeer verminderde.

Het feest werd geopend met eene toespraak van den heer *Westra*, waarin hij de aanwezigen eene korte schets van zijn leven en werken mededeelde, eene schets, die met blijkbaar genoegen werd aangehoord en waarin vele nuttige en leerzame wenken waren vervat.

Daarop nam de heer Schoolopziener 't woord en wenschte in hartelijke taal den jubelaris geluk met dit, aan zoo weinigen ten deel vallend voorregt en gaf hem als blijk van achting en vriendschap, een fraai boekheschenk.

Ook de onderwijzers in Weststellingwerf bleven niet achterwege van hunne achting en vriendschap den feestvierenden broeder blijk te geven. In naam van 't gezelschap, werd hem in zeer gepaste taal, bij monde van den heer *Weber*, hoofdonderwijzer te dezer plaats, gelukwensching gebragt met deze heugelijke gebeurtenis. Als blijk van achting, bood genoemde onderwijzer, in naam van de leden des gezelschaps, den jubelaris een gemakkelijken leuningstoel aan, waarop in eene zilveren plaat een toepasselijke inscriptie het doel van dit geschenk aanwijst.

Blijkbaar getroffen, beantwoordde de heer *Westra* de sprekers en dankte voor deze aangename blijken van gulle vriendschap, waarin hij zich verder aanbeval. Met leedwezen zagen de aanwezige vrienden, dat de ongesteldheid, die door de verschillende aandoeningen, die het hart bemeesterden, toenam, het noodzakelijk maakte, dat de jubelaris zich naar huis begaf.

Zeer temperde dit de feestvreugde.

Evenwel bleef men nog eenigen tijd genoegelijk bijeen en werd menige toast ingesteld op de spoedige herstelling van den gastheer, den heer schoolopziener, enz.

Wordt onze wensch vervuld, dan smaakt de heer *Westra* eerlang nog lang de welverdiende rust in den gelukkigen kring zijns huisgezins,

En komt eens 't einde van zijn leven,
Dan smake hij de zaligheid,
Die in het huis van God, de Vader,
Den trouwen dienstknecht heeft bereid.

Met de regeling van het onderwijs te Finsterwolde (Prov. Groningen) had men het inkomen van den onderwijzer *Molema*, bepaald op f 725. Dit inkomen was natuurlijk allezins billijk, maar de gemeenteraad had, onvoorzigtig genoeg, slechts f 325 uit de gemeentekas hiervoor te beschikken en de overige f 400 van het kostersinkomen genomen. De onderwijzer *Molema*, tevens ook koster, kon zich hiermede niet vereenigen, en besloot, zich

Hervorer bij 't Ministerie te beklagen. Dezer dagen heeft het den Minister v. n de herv. eeredienst dan ook goed gedacht, 't collegie van toezigt te gelasten, 't besluit van den gemeenteraad te vernietigen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Letterkundige Vereeniging : *Drenthina*.

Is die er?

Neen, maar *kon* er zijn.

In zekere stad, niet grooter dan Assen, bestaat eene letterkundige vereeniging, die zich hoofdzakelijk ten doel stelt de beoefening der uiterlijke welsprekendheid. Van die vereeniging zijn meest alle burgers werkende of honoraire leden en alle jongelieden, zoowel uit den burger als uit den aanzienlijken stand, nemen ôf deel aan de onderlinge oefeningen ôf wonen die steeds bij tot leering en veredeling van hunnen smaak.

Zou zulk eene vereeniging ook te dezer stede kunnen worden opgerigt?

Ik wil iets omtrent het bovenbedoelde genootschap mededeelen.

De werkende leden des genootschaps (jongelingen, den ouderdom van 12 jaren bereikt gebbende, kunnen daartoe behooren) vergaderen elke week, van half acht tot 10 uur. Een uur daarvan worden stukken gereciteerd, vooraf opgegeven, beoordeeld, zoo noodig herlezen, ook door een ander. In het andere uur worden naar vrije verkiezing proza of dichtstukjes gelezen, ook door honoraire leden zonder beoordeeling, tenzij die leden daarop prijs stelden.

De werkende en honoraire leden betalen voor elke vergadering 10 cent, 't zelfde of zij die al dan niet bijwonen, terwijl inwoners der stad, die geen leden zij, voor 25 cent eene vergadering kunnen bezoeken.

Dat genootschap is dus niet duur, heeft een reglement met zeer weinig bepalingen, maar de aanzienlijken en de gegoede burgers ondersteunen het door jaarlijksche giften, vooral tot aankoop van boeken, enz

Vertering maakt elk zooveel en weinig hij wil (te veel is eene zeldzaamheid) en voor de jongste leden is een goed kop chocolade of iets dergelijks tot matigen prijs te verkrijgen.

Ziedaar de korte beschrijving van eene Vereeniging, die vele genoegelijke avonden aan de burgers schenkt en tevens veel nut sticht.

Zijn er in deze stad, die de oprigting van zulk een genootschap wenschen?

Dat zij dan een briefje zenden, alleen met hun *naam*, aan het bureau der *Prov. Drentsche en Asser Courant*. Is hun getal groot genoeg, dan zal men er spoedig iets meer van hooren.

—

Het is wel zeer goed van B., dat hij zich in no. 125 dezer courant de moeite getroost heeft, de lezers en daar onder reken ik thans bijzonder die te Noordwolde, omtrent hunne gemeente-aangelegenheden in te lichten.

Noordwolde wenscht ook dergelijke mededeelingen, blijkbaar in het adres, do r eenige burgers omtrent de regeling van het onderwijs in de gemeente Weststellingwerf aan het Gemeentebestuur opgezonden.

Steller dezes zou echter gaarne de volgende vragen beantwoord zien, welke onwillekeurig bij hem oprezen onder het lezen van B.'s schrijven, niet twijfelende, of eene menigte mijner mede-ingezetenen deelen in dit verlangen, daar zij in geenen deele voor hen van belang ontbloot zijn.

Volgens B. zegt art 217 der Gemeentewet, dat onderscheid tusschen dorps- en geme nte-inkomsten en uitgaven *kan* blijven bestaan. Maar geeft dit artikel ook aan de hand, dat een dorp zooals Noordwolde steeds zoo zwaar *moet* belast worden door armgelden tot p.m. f 2000—"? terwijl er geen dorp in deze gemeente bestaat, waar de ingezetenen naar evenredigheid zoo hoog belast worden. 't Is toch zeker niet, omdat het jaren lang zoo plaats gevonden heeft? Buiten de gemeente-subsidie zijn er verder weinig of geene inkomsten meer.

Zoude het niet billijker zijn, dat de kosten van het onderwijs over de geheele gemeente gedragen werden? Gesteld het dorp N. moest de door B gemelde f 700—" bij hoofdelijken omslag opbrengen en te S in dezelfde gemeente vloeide het onderwijzerstractement uit de kerkebeurs. Laat nu de gemeente- of onderwijswet zulk eene ongelijke verdeeling van lasten toe? drukkende op de ingezetenen van N., terwijl die van S. onbelast blijven? Hier kan men nog bijvoegen, dat het schoolwezen alhier veel, zeer veel te wenschen overlaat, door het gebrekkige bezoek der school. Men zoude hopen, dat de nieuwe algeheele invoering der wet op het onderwijs in deze gemeente ook dit gebrek zoude verhelpen, en dat allen, die konden, werkelijk ter schole kwamen; maar zoude dan wederom niet den last verzwaard worden, daar er dan eene tweede school en nog een onderwijzerstractement gevorderd werd. Verder, zoo de Maatschappij van Weldadigheid, voor een deel onder deze gemeente behoorende, subsidie vroeg tot de onderwijzerstractementen, en eindelijk, zoo de kerkebeurs zich terugtrok van hare toelage, werd dan niet de last al zwaarder en zwaarder?

Nijd en afgunst komen hierbij te onpas, maar billijk dienen alle lasten verdeeld te worden.

Hoe komt men toch bij de regeling der kosten van het onderwijs op eenen hoofdelijken omslag? terwijl art. 33 der Onderwijswet van eene bijdrage *van ieder schoolgaand kind* melding maakt.

Eindelijk merkte ik eene vergelijking van Noordwolde en Wolvega op. Maar is die naar waarheid? Draagt Wolvega dezelfde armenlast als Noordwolde? De som, dat kan waar zijn, maar zijn de schouders, die den last dragen, ook niet ongelijk, met andere woorden: kunnen Wolvega's ingezetenen ook niet beter dan die van Noordwolde dien last dragen? Dit moest B in aanmerking genomen hebben, want hiernaar te oordeele, verkeert B. in dezelfde onschuld, als waarvan hij A. betigt, daar hij anders dit bij zijne vergelijking zoude achterwege gelaten hebben.

De vergelijking van straat- en grindweg is niet fraai, Wolvega bezit een straatweg en een grindweg, Noordwolde ontvangt de eerste eindelijk.

B. kan zich gerust vleijen, dat het gezond verstand van het publiek en in het onderwerpelijke geval van de ingezetenen van Weststellingwerf, zich door geen courantengeschrijf laten heen en weêr slingeren. Evenwel zoude men alhier ook bovenstaande vragen (al is het in de courant) gaarne beantwoord zien, op wat wijze dan ook, opdat men overtuigd worde van het *billijke* en *regtvaardige* betwelk daarin gelegen ligt, nl. dat Noordwolde's ingezetenen zwaarder belast worden, dan die van eenig dorp in de gemeente Weststellingwerf.

Noordwolde G.
20 October 1860.

Aan de Redactie der Prov. Drentsche en Asser Courant.

De commissie der binnenschipperij te Hoogeveen las met groote verwondering een berigt, voorkomende in 't *Handelsblad* d.d. 8 October, No. 8986, bevattende, dat de heer *P. de Waal* te Deventer voor eene som van f 22.000 had aangenomen, het opruimen van den kapitalen zeedijk en zware paalwerken op het eiland Schokland, en de daarstelling van eene steenglooijing over de helft der lengte van dat eiland; voorts, dat door deze werken, tengevolge waarvan een gedeelte van hetzelve aan de zee wordt overgelaten, men zich eene bezuiniging in het jaarlijks onderhoud voorstelt van meer dan f 10.000; en eindelijk, dat de ree van het eiland hierdoor tevens de helft korter wordt, doch nog ongeveer 2000 el lang blijft en voldoende tot beveiliging der schepen; die er bij noodweer eene schuilplaats plegen te zoeken.

Hoe is het mogelijk, dacht zij, dat iemand in gemoede kan verklaren, dat door die voorgenomene werkzaamheden, waardoor de ree van het eiland de helft korter wordt, en er slechts 2000 el lengte overblijft tot beveiliging der schepen, dat overschot voldoende is, om er bij noodweer eene schuilplaats te zoeken.

Menigmaal, ja zeer dikwijls toch gebeurt het, en in de laatste dagen had men er zich voldoende van kunnen overtuigen, dat er 100 à 150 en soms nog meer vaartuigen geankerd liggen, die allen moeten wachten tot het weder toelaat, de reis voort te zetten, en wat zal bij zoodanig aantal de overgebleven brok van het eiland ter beveiliging der schippers aanbieden? Niets, dan juist voor diegene, die gelukkig genoeg zijn geweest het eerst te ankeren, om het gunstigste plaatje uit te zoeken, dat er nog overgebleven is. De rest zal aan hetzelfde noodlot zijn blootgesteld als het ware in volle zee, en mogelijk nog erger door het uitschieten van den wind, om het eiland, hetwelk *niet voldoende* zal zijn, om het gezegde tal van schepen te dekken.

Wat beduidt daarenboven eene bezuiniging van f 10.000 in het jaar, welke men zich voorspelt, doch geene zekerheid is, bij het gevaar waaraan honderde en duizende belanghebbenden worden overgegeven en opgeofferd? Neen, dan geene bezuiniging, wanneer er misschien menschenlevens mede gemoeid zijn en Schokland Schokland gelaten, althans wat de uitgestrektheid aanbelangt, te meer, daar de schipperij door de ontvolking van dat eiland reeds zoo veel ongerief ondervindt.

Misschien is het nog tijd, dat de voorgenomene verkleining van Schokland niet worde ten uitvoer gebragt, mogelijk, dat zulks nog kan worden voorkomen, doch daartoe is eene eendragtige zamenwerking noodig Brengen wij onze bezwaren zoo spoedig mogelijk bij de betrokkene autoriteiten, bij de Hooge Regering, en vragen wij als een eenig man, de niet uitvoering der bovenbedoelde voorgenomene werkzaamheden en gevolgelijk de vernietiging der gedane uitbesteding, opdat Schokland blijve wat het steeds was, wat het is en wat het *moet* blijven, het toevlugtsoord der schipperij, waar ze in hun overigens reeds gevaarvol beroep de woeste elementen met meer gerustheid kunnen verbeiden.

Hoogeveen, 19 Oct 1860.

—

Buinen, 18 Oct. Met leedwezen en verontwaardiging moet men het hier opmerken, hoe de namiddag van den dag des Heeren door vele jonge lieden met dobbelspel wordt doorgebragt. 't Zijn echter niet alleen jonge lieden, neen, men ziet een bejaard persoon, der jeugd hierin voorgaan. "Een zondaar kan veel goeds bederven" moge 't hier ook wel genoemd worden. Het dobbelspel is een bederf voor ligchaam en ziel Met al onze krachten, zouden we dit kwaad uit ons midden zoo gaarne verbannen, en waar onze krachten te kort schieten, zouden we daarin zoo gaarne door ons bestuur op de eene of andere wijze worden geholpen.

LAATSTE BERIGTEN.

Naar luid van het verslag, in de sectien opgemaakt over het cijfer der Staatsbegrooting van 1861, is er in de afdeelingen eene zeer gewigtige woordenwisseling gevoerd over de politieke rigting van het Ministerie.

Aan de eene zijde klaagde men over gebrek aan overeenstemming en over wantrouwen — aan de andere zijde werd dat ontkend. Men beweerde, dat de bekende politiek van den Minister-president aanleiding gaf tot zorg.

Overigens werden op de begrooting velerlei aanmerkingen gemaakt en vooral aangedrongen op eene comptabiliteits wet.

Ook wordt in het voorloopig verslag over het ontwerp op de middelen eene afschaffing van den accijns op de brandstoffen, *algemeen* hoogst nuttig gekeurd.

De half-officiële *Constitutionnel* verzekert, dat Keizer *Napoleon* een eigenhandig schrijven van Keizer *Alexander* II heeft ontvangen, waarin deze over het doel der bijeenkomst te Warschau ophelderingen gaf, die voldoende zijn om elke gedachte aan eenige vijandige beteekenis jegens Frankrijk, door de conferentie weg te nemen.

Advertentien.

Hoogeveen den 20 Oct. 1860.
Heden beviel mijne geliefde echtgenoote, LINA LUINGE, van een' ZOON
H. TIMMER.

Levertraan.

De GOUDGELE LEVERTRAAN, zoo gunstig in de geneeskunde bekend, is verkrijgbaar gesteld bij C. J. VAN DER SCHEER, Apotheker te Coevorden en bij Med. doctoren in de omliggende plaatsen, tegen 70 cents de Flesch.

De Marktgenooten

van ***Aalden***, gemeente Zweeloo, worden OPGEROEPEN tot het houden eener ***MARKTEVERGADERING***, op Zaturdag den 27 Oct. 1860, 's morgens om 10 uur te beginnen, ten huize van GEERT JOLING te Aalden, ten einde te handelen over de ***SCHEIDING EN DEELING DER MARKTE.***

Namens de Commissie,
W. TIJMES.

Groote Verkoop

voor G. F. ENGELS, eigenaar te Bellingwolde, en Kinderen, in den loop van 1860, op nader te bepalen tijd en plaats, van:

a. Een ***HUIS*** en opstrekkende heert ***LANDS*** te Bellingwolde, met eenige losse ***LANDERIJEN*** te Bellingwolde, in den Ham en op den Hamdijk; groot te zamen 56 bunder, 69 roeden en 10 ellen, en

b. Een ***EIGENDOM***, groot ***12 gulden*** en ***2 zitplaatsen*** in de KERK te Bellingwolde.

Mr. J. S. G KONING,
Not.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal, op Maandag den 29 October a s., des avonds te 6 uur, ten huize van de Wed. H. DE VROOME bij de van Lierswijk aldaar, ten verzoeke van de H.H. H. REMMELTS en T. SIKKENS te Assen, als onherroepelijk gemagtigden van ROELOF DATEMA, Bakker te Smilde, overgaan tot de bepaalde toezegging van:

Een **HUIS**, ingerigt tot BROODBAKKERIJ, met bijgelegen **TUIN**, staande nabij de Meesterbrug aan den Straatweg te Smilde. Kadastraal bekend Sectie G nos. 329 en 330, gr. 7 r. 40 el, zeer geschikt tot velerlei bedrijf.

De Verteller, enz.

Een avontuur met Afrikaansche wilden.

Nadat ik langen tijd in de mijnen van Californie had rondgekropen, daarna in Salado als houtbakker gefigureerd en vervolgens in Voldevia eene zeepziederij gedreven had, liet ik mij, op een schip, dat naar Australie vertrok, als matroos aanwerven en kreeg te Melbourne al spoedig eene plaats op het bureau van een dagblad, dat leefde van schandalen en groote en kleine leugens. Elk vertelsel, goed verzonnen en aardig verhaald, bragt ons gemiddeld tien abonnés aan, maar, helaas, de straf volgt de leugen steeds op de hielen. Als het uitkwam, dat wij moedwillig hadden gelogen, raakten wij er ook weer tien kwijt. Ik had echter tijds genoeg, om tusschen de redactie bezigheden in, in den omtrek van de stad rond te dwalen of in koffijhuizen en kroegjes stof te zoeken voor de verhalen, waarmede ik ons blaadje, de *Wereldbol* geheeten, stoffeerde.

Onder het tal van kennissen, dat ik bij die omzwervingen opdeed, was ook eene kleine dikke geleerde uit Truvo in Cornwall, die lang had geleden aan wezenlijke en ingebeelde kwalen en eindelijk van zijn doctor, die hem gaarne wilde slijten, den raad ontving, om herstel te zoeken door het klimaat van Australie.

Hij stelde genoeg vertrouwen in dien raad, of liever hij had vrees genoeg voor den dood, om de lange en moeijelijke reis van Engeland naar Australie te ondernemen en hield zich nu te Melbourne op, botaniserende, studerende en politiserende. Het duurde niet lang, of wij waren beste vrienden.

Geduldig hoorde ik zijne klagten aan over slechte oogen, nare spijsvertering, ophooping van bloed in het hoofd, exteroogen — smart, enz., enz., en bij van zijn kant luisterde met welgevallen naar dit of dat voorval uit mijn woelig leven, rook'e daarbij eene lekkere cigaar, lachte en werd dikwijls daarbij zoo lustig, dat hij de geheele collectie zijner ligchamelijke ellende vergat en dikwijls allerbeminnelijkste eigenschappen zijner ziel verried, die door zwaarmoedigheid gewoonlijk onderdrukt werden.

Eens op een avond, als ik weder van mijne jagtavonturen moest vertellen, werd hij daardoor zoo in vuur gebragt, dat hij mij voorstelde, om eene reis in het binnenland van Australie te maken. In 't eerst meende ik, dat hij schertste, maar toen ik merkte, dat men twijfel den doctor te vaster deed staan in zijn voornemen, nam

Op Donderdag, 25 October, des middags 2 uur, zullen ten huize van Mr. C HIDDINGH. aan den Brink te Assen, publiek worden verkocht:

EENIGE

Mobilaire Goederen,

als *LEDIKANTEN STOELEN KASTEN SPIEGELS, GLASGORDIJNEN, TAPIJTEN, BLIK-, TIN-* en *AARDEWERK*, etc

Des voormiddags vóór den verkoop te bezien

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het Persisch Insectenpoeder

doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

PORTMAN'SCHE **POLITOER-** of **WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 cts.

Brabander's Chocolade-koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cents het doosje.

Het gunstig bekende ***Schumachers Poetspoeder*** dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM, om Vliegen te vangen. het Fleschje 20 cents.

BRABANDERS **STIJFSELGLANS**, doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans Een Zakje kost 13 cents.

De nieuwe ***MINERALE LIJM*** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 Cents.

Het ***VLEKKENWATER*** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct., groote Flesch f 1—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr
Meppel, A JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN
Steenwijk, K. TIMMERMANS

en in de bekende depots in de andere steden.

OUD CARTAGENA'S

Bergplanten-Olie.

Zij die gaarne in het bezit van hun hoofdhaar, dat voorname sieraad van den mensch willen komen, of blijven, dien worden daartoe het middel aan de hand gegeven Een opmerkzaam natuuronderzoeker ontdekte dit in zekere plant die op de bergen van Oud-Carthagena wast. Nadat hij door toevallige omstandigheden er toe gebragt was zijne aandacht op dit voortbrengsel der natuur te vestigen leerde hij er de ware strekking van kennen, en bereidde uit dit ware geschenk des Hemels, [want zoo mag men het met regt noemen], dat hij met eenige andere preparaten volmaakte, het genoemde heilzaam middel. De ondervinding bewees er de kracht van. — Het gebruik er van is eenvoudig, men wrijft het bij wijze van Pomade in het haar, waardoor weldra het haaruitvallen ophoudt, het haar versterkt wordt en men zich bij blijvend gebruik mag verheugen in een schoonen haarbol, terwijl het bijna dezelfde kosten eischt als Pomade of andere Haarolie. Het Fleschje kost slechts 60 Cent, verkrijgbaar aan het Hoofd-Depôt te Delft, bij

A BREETVELT Az.,
Markt, nevens de Waag.

En verder in de onderstaande Depôts:

H. A P. VAN GORCUM te Assen.
JOH. H. VAN LINGEN te Meppel.
K J. KOOIMAN te Hoogeveen.
E. BING Jr. te Blokzijl.
K. TIMMERMANS te Steenwijk.
VAN DER VECHT te Hasselt.
C. A FABER te Wolvega

N B. In alle plaatsen van Drenthe, waar nog geen Depôthouders zijn, kunnen dezelve nog aangesteld worden Brieven *franco* aan het Hoofd-Depôt te Delft.

MARKTBERIGTEN.

Oosterwolde 15 Oct Rogge f 6.40 a f 6.00. Boekweit: Zand- f 8.10 a f 6.40. Veen- f 7.25 a f 5.25.

Amsterdam 19 Oct. Kamper-Eilands HOOI f 17 a f 20.

TARWE ruim prijshoudend, 131 ℔ witbonte Poolsche f 450; 126 ℔ Friesche f 435 aan de Zaan, 125 ℔ dito f 425; 134 ℔ oude Rostocker f 450 bij partij, 134 ℔ dito f 4?5, 150.2 ℔ nieuwe Bovenl. f 345, per 2400 kilo: 75½ kilo n. Rijn f 387.

ROGGE onveranderd, 121 125 ℔ Pruisische f 215 f 234, 121 122 ℔ Galatz f 215 f 218 bij partij; 120 ℔ Nerva f 206; 117 119 ℔ jarige Petersburger f 195 f 199, 118 ℔ dito f 196 bij partij. Op levering per 2100 kilo: per October f 189 f 190. Maart f 190 f 193; Mei f 195 f 196.

GARST iets hooger, 94 95 ℔ Friesche Winter f 186 f 188.

KOOLZAAD lager afgegeven, op 9 vaten Olie in October f 71½.

LIJNZAAD vast, 110 ℔ Koningsb. f 300; 107 108 ℔ Riga f 325.

RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauw, op 6 weken f 43, Vliegend f 41¼ f 42; to. November f 41¾ f 42 f 41¾. December f 42¼ ½ ¼, Mei f 43¾ f 44.

LIJNOLIE dadelijk en op levering traag, op 6 weken f 32; Vliegend en to. November f 30¾, December f 30¾ f 31, Voorjaar f 32 ¼.

HENNEPOLIE op zes weken f 40¼, Vliegend f 39¾.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 74 a f 78

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 15

Schiedam 19 Oct. MOUTWIJN f 14 25. — JENEVER f 19,75 Amst. proef f 21.00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	19 Oct.	20 Oct.
Nederl. W.S.	2½	62⅝	62¾
—	3	75¾	75⅝
—	4	97¾	97¾
Amort. Synd.	3½	91¾	
Handelm.	4½	129½	
O. I. Leening	4		
Aand. H. Spw.			
—— R.——	4½		
N. B.	3		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	101¾	101¾
Cert. 1831/33	5	85¾	85⅝
Dito 1840	4	76⅝	
— Or.2e3e4eL.	4	77³⁄₁₆	
— 5e L.	4		
— 5e Serie	5	87⅛	
— 1855 6eS.	5	95⅞	95¼
— van Ass.	6	57½	

	pCt.	19 Oct.	20 Oct.
Polen,			
Aand. fl 500	/		
Obl.	4		
Spanje, Obl.	1¾	39⁵⁄₁₆	39¼
Obligatien	3	47¹³⁄₁₆	
Binnenl.	3	46¹³⁄₁₆	46⁹⁄₁₆
Amortisable		23¹⁄₁₆	
Bewijz. Coup.		6⅜	
Oostenrijk,			
Obllig. Goll	5		
—— ——	4	44	43½
—— Metal.	5	44¹¹⁄₁₆	43⁷⁄₁₆
— LeeneA.	5	68⅛	67¾
— Nation.	5	52¾	52
—— ——	2½	24⅛	24¾
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½		52¼
Portug., Obl.	3	44³⁄₁₆	44
Brasilien	5	96	96
Weener			
Bandealer	4		

19 Oct.

Nationale fondsen meer aangeboden, van buitenlandsche waren Spaansche iets vaster, de overigen onveranderd.

20 Oct.

De markt was heden algemeen flaauw gestemd; van buitenlandsche fondsen was dit echter voornamelijk het geval voor Oostenrijksche, die tot merkelijk lagere prijzen verhandeld werden.

---

ik eindelijk zijn voorstel aan en maakten wij afspraak, om reeds op den volgenden morgen te vertrekken

Toebereidselen tot eene reis zijn in Australie spoedig gemaakt. Men heeft aldaar geen koffer te pakken, om de eenvoudige reden, dat er geene middelen van vervoer zijn. Men behoeft geen reis toilet te maken, omdat het slechtste pak er nog altijd te goed is, en wat de courant betrof, wij konden nog eenigen tijd teeren op het gunstig gevolg van een kolossale leugen, waarmede het volk zich vermaakte.

Er was dus niets noodig dan des morgens buks en weitasch op de rug te hangen, ten einde gereed te zijn, zoowel voor de kortste als voor de langste reis Ik vond den doctor reeds op weg wachtende. Daar het in 't begin van Junij was begonnen de morgens en de avonden reeds tamelijk koel te worden. Daarom had mijn reisgenoot een dikke pelsjas aangetrokken, uit welks langharige kraag alleen zijn karbonkelneus zigtbaar was, terwijl eene pelsmuts het hoofd bedekte. Eene groote bril met groene glazen, een paar waterlaarzen, die den kleinen dikken Engelschman tot aan den buik reikten, een trommel, om de gevonden planten in te bergen, en eene reusachtige donderbuks, waarmede hij vrij zeker op tien pas een olifant kon doodschieten, maakten zijne uitrusting uit.

Wij gingen op reis.

De frissche lucht en nu en dan een kwinkslag, maakten ons wel gehumeurd, en terwijl ik door bosch en struik den weg baande, volgde de doctor nu lagchend, dan pruttelend, vooral wanneer hem een gebogen takje met kracht tegen zijn extra-ordinairen neus sprong. De beweging deed hem goed en bij het avondmaal, 't welk hij als een Keur Hessisch dragonder verteerde, was het, alsof dat wandelend exemplaar van ligchamelijke ellende zijn geheele leven een zone Nimrods was geweest, ja zoo vermetel was hij, dat hij eens den wensch uitsprak: „mogten wij maar eens een wilde ontmoeten, ten einde de kracht en de juistheid mijner buks op de proef te stellen!"

Hij wist echter, maar dat blijft onder ons, lezers! dat zich, gedurende eenige maanden, geen wilde op die landstreek had laten zien

Zoo zwierven wij dagen achtereen rond. In elke boerderij, die wij binnenkwamen, stelde de doctor zijn vechtlust uit, na eerst, uit securiteit gevraagd te hebben, of er onlangs ook een wilde was gezien.

Langzamerhand werd de omtrek meer eenzaam en op den avond van denzelfden dag zagen wij ons verpligt, tot groote ontsteltenis van mijn reismakker, om den nacht onder het groote hemeldak, door niets afgeschut, door te brengen.

De docter deed geen oog digt en elk oogenblik riep hij mij. Nu meende hij alleen te zijn, dan maakte hij mij opmerkzaam op eenig geritsel in de struiken, dat een wilde kon zijn en eindelijk, toen de angst op het hoogste was, begon hij met mij te spreken over de onsterfelijkheid der ziel, bewerende, dat een verstandig man eigenlijk voor niets op Gods groote aarde bang behoefde te zijn, zelfs niet voor Australische wilden.

Met het aanbreken van den dag kwam zijn moed terug, maar tevens de verklaring, dat hij nu genoeg gezien had van Australie's binnenland, ja het hartelijk zad was; dat hij mij echter, in 't midden van de ontzettende woestenij, niet wilde verlaten, maar mij bad, om althans den volgenden dag terug te keeren, ook omdat hij te Melbourne gewigtige zaken had te beredderen, ja de benaauwdheid was zoo groot, dat hij verzekerde, den vorigen avond een courier te hebben ontvangen, die zijne onmiddelijke terugkomst eischte.

Wij reisden dien dag nog voorwaarts, terwijl het heldere en vrolijke zonlicht het laatste spoor van vrees uit het hart des doctors verdreef. Wij zagen op dien dag niemand. Eerst tegen den avond ontdekten wij in onze nabijheid een klein riviertje, dat naar eene boerderij kronkelde, wier rookende schoorsteen ons noodigde derwaarts te gaan. Wij deden het na geroepen te hebben: „houd de hond vast!" stapten wij de woning binnen, alwaar een heerlijke schotel met gebraad ons deed zien, dat het juist de tijd was om te souperen.

„Goeden avond mannen!" riep de doctor vriendelijk" en hoe gaat het hier met de wilden?"

Dit was zijn gewone groet geworden, als hij ergens inkwam.

De boer trok een Lazarus-gezigt en antwoordde op een toon, dien den hardvochtigen aardbewoner door de ziel moest snijden: „ach, die ellendelingen zitten ons gedurig op de huid! Hebt gij er niet ontmoet? Dat verwondert mij!"

De doctor schrikte en zag den landman stijf in de oogen, maar hij mogt zich toch zoo in een oogenblik niet uit het veld laten slaan. Daarom zei hij met een geforceerd lachje: „komaan vriendje! ik begrijp u, maar bang maken geldt niet. Op honderd mijlen afstands is geen wilde te vinden. Twaalf dagen zwerven wij reeds over veld en in bosch, zonder dat er een dier schoften voor den loop onzer buksen is gekomen."

De boer lachte met pijnlijk ongeloof en zei: „dan zijt gij, die de wilden *zoekt* — ik waarachtig niet — wel ongelukkig geweest! Waart gij gisteren hier gekomen dan hadt gij eene geheele bende om mijn erf kunnen zien zwerven en met moeite hielden wij ze van ons lijf!"

„Maar zet u en eet wat mede!" vervolgde hij en wij namen plaats, maar de eetlust van den Doctor was zoek geraakt en naauwelijks was het restant van het souper afgedragen, of hij begon weer over de *wilden*.

Onze gastheer woonde reeds acht jaren in dat oord en wist dus veel van de wilden te verhalen en hij deed dit met voor den doctor ijzingwekkend talent.

Eerst sprak hij van het dikke haar, dan van den breeden mond, van de akelige half geopende oogen, van de ringen, die door hunne neuzen staken, van hunne vraatzucht, hun geloof aan tooverij, spoken en booze geesten en soms kruidde hij die mededeelingen door zulke aardige invallen en grimassen, dat allen, die in het vertrek waren, schaterden van lagchen, behalve de doctor, die het geel en groen voor de oogen werd en van wiens neus telkens nieuwe groote zweetdruppels afborrelden.

Eindelijk sprong hij op en vroeg den boer op zijn geweten af, of er zich dan wezenlijk en waarachtig wilden in die landstreek bevonden.

„Wel zeker!" was het verschrikkelijk en hartverscheurend antwoord en toen de boer verder verhaalde, dat die ongure gasten meenden, dat de kracht des vijands, dien zij doodden, hunne kracht versterkt, als zij diens nierenvet tot pommade gebruikten en een lummel van een knecht de opmerking maakte, dat de doctor nog al eene goede hoeveelheid nierenvet zou hebben, zakte deze ineen, onder de half gesmoorde klagte, dat hij hevige kramp gevoelde in den onderbuik.

Weldra lag ik nevens hem op een strooleger, maar slapen, dit begrijpt men, kon hij niet.

„Ach vriend", stamelde hij, „'t was mij gister avond, toen ik zoo plotseling ongesteld werd, als of iemand met een mes in mijne nieren rondwoelde. O, welk eene lekkernij zou ik voor zulk een kannibaal zijn, want mijne bedroefde verteringswerktuigen hebben alle voedingssappen aan de nieren toegedeeld en 't is alsof ik zelfs op dit oogenblik, *voelen* kan, dat zij groeijen."

Voor dag en dauw waren wij op en nu—terug! Geen minuut langer wilde de doctor in een oord blijven, waar fatsoenlijke lieden zonder omwegen, tegen alle wet en regt aan, niet slechts vermoord, maar even als het lieve vee geslagt en uitgenomen werden. Maar ook de terugreis gruwde hem. Hij verbeeldde zich een schipbreukeling te zijn op eene dunne plank, omringd van walvisschen.

Onze gastheer gaf ons een fiksch stuk gerookt vleesch vergezelde ons een eind weegs en toen waren wij weder alleen.

Alleen — ijzingwekkend woord voor den doctor.

(*Wordt vervolgd*)

Gedrukt bij GRATAMA te Assen